

<https://doi.org/10.36818/2071-4653-2026-3-6>

УДК 332.1:331.101.262:364.02

JEL I31, I38, J24, R23

Л. Б. Возна

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри соціального забезпечення та управління персоналом Львівського національного університету ім. Івана Франка, м. Львів
e-mail: voznalb@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-3429-3185>

О. І. Тимкович

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри туризму Національного університету «Львівська політехніка», м. Львів
e-mail: zawksana@gmail.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3262-0768>

РЕГІОНАЛЬНІ ДИСПРОПОРЦІЇ ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА НАПРЯМИ ЇХ ПОДОЛАННЯ

Досліджено регіональні диспропорції формування та відтворення людського капіталу України в системі соціального забезпечення в умовах повномасштабної війни та структурних соціально-економічних змін. Уточнено зміст поняття «людський капітал» як сукупності здоров'я, знань, навичок, професійних компетентностей, працездатності й здатності до продуктивної участі в економічному та суспільному житті. Методичну основу становлять системний, порівняльний і регіональний підходи, аналіз наукових публікацій та офіційної статистики, а також групування територій за безпековими, міграційними, демографічними, інфраструктурними й фінансовими ризиками. Актуалізовано емпіричну базу за матеріалами RDNA5, IOM DTM, Світового банку, UNHCR та OECD. Обґрунтовано, що найбільші ризики втрати людського капіталу концентруються у прифронтових, деокупованих, сільських і фінансово ослаблених громадах, тоді як громади-реципієнти зазнають додаткового навантаження на житло та соціальні послуги. Запропоновано регіонально диференційовану, адресну й людиноцентричну модель соціального забезпечення, що поєднує дохідну підтримку з доступними місцевими послугами, реабілітацією, сприянням зайнятості, професійною перепідготовкою, психосоціальною підтримкою та інтеграцією ВПО. Практична цінність результатів полягає в можливості використання їх у регіональних стратегіях відновлення та плануванні соціальних послуг громад.

Ключові слова: людський капітал, регіональні диспропорції, соціальне забезпечення, територіальні громади, соціальні послуги, внутрішньо переміщені особи, повосенне відновлення.

Vozna L. B., Tymkovich O. I. REGIONAL DISPARITIES IN HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT WITHIN THE SOCIAL SECURITY SYSTEM AND DIRECTIONS FOR OVERCOMING THEM

The article examines regional disparities in the development, preservation and reproduction of human capital within Ukraine's social security system under the conditions of full-scale war and structural socio-economic transformations. Human capital is interpreted as a multidimensional combination of health, knowledge, skills, professional competencies, working capacity and the ability to participate productively in economic and social life. The study aims to identify the main territorial asymmetries affecting human capital development and to substantiate policy instruments for reducing them. The methodological framework combines systemic, comparative and regional approaches, analysis of academic literature and official statistics, and territorial grouping according to security-related, migratory, demographic, infrastructural and fiscal risks. The empirical base relies on RDNA5, IOM DTM, World Bank, UNHCR and OECD materials. As of 31 December 2025, RDNA5 estimated the direct damage to Ukraine at USD 195.1 billion, the socio-economic losses at USD 666.7 billion, and the recovery and reconstruction needs for 2026-2035 at USD 587.7 billion. In July 2026, the IOM reported 3.447 million internally displaced persons in Ukraine. The results demonstrate that the risk of human capital depletion is spatially concentrated. Frontline, de-occupied, rural and fiscally weakened communities simultaneously experience infrastructure destruction, population loss, limited access to education, health care and social services, shortages of qualified personnel and constrained local financial capacity. At the same time, receiving communities face additional pressure on housing, education, health care and social service systems due to internal displacement. The article argues that social security should perform not only a compensatory but also a reproductive function by combining income support with rehabilitation, employment assistance, professional retraining, psychosocial support, accessible local services and the integration of internally displaced persons. A regionally differentiated, targeted and person-centered model is proposed. Its core instruments include regional monitoring of human capital indicators, social profiling of communities, needs-based financing, mobile service teams, accessible digital services with non-digital alternatives, incentives for social sector professionals, active labor market measures and intersectoral coordination. The article emphasizes the need to prioritize support for frontline and de-occupied territories where high social needs coincide with security risks, infrastructure damage and staff shortages. The practical value of the findings lies in their applicability to regional recovery strategies, community-

level social service planning and the design of differentiated mechanisms for rebuilding human capital during and after the war.

Keywords: *human capital, regional disparities, social security, territorial communities, social services, internally displaced persons, post-war recovery.*

Формулювання проблеми. У сучасних умовах соціально-економічних трансформацій формування, збереження та відтворення людського капіталу є однією з базових передумов стійкості держави, регіонів і територіальних громад. У міжнародному науковому та інституційному дискурсі людський капітал охоплює здоров'я, знання, навички, досвід і здатність людини бути продуктивною впродовж життєвого циклу [1]. Такий підхід зміщує акцент від вузького трактування освіти як інвестиції до комплексного аналізу середовищ, у яких формуються здоров'я, компетентності та економічна активність.

Для України проблема людського капіталу має одночасно економічний, соціальний, демографічний і безпековий виміри. Повномасштабна війна спричинила людські втрати, тривале внутрішнє та зовнішнє переміщення, руйнування житлової, освітньої, медичної і соціальної інфраструктури, трансформацію ринку праці та зростання попиту на соціальний захист. Оцінки UNDP (далі – United Nations Development Programme, Програма розвитку Організації Об'єднаних Націй) засвідчують багатовимірний вплив війни на здоров'я, освіту, засоби до існування, продовольчу безпеку, соціальний статус і бідність населення [2].

Методологічну основу дослідження становлять системний, порівняльний і регіональний підходи. Системний підхід застосовано для розгляду соціального забезпечення як сукупності грошових трансфертів, соціальних послуг, реабілітації, підтримки зайнятості та інституційної координації. Порівняльний підхід використано для зіставлення територій за масштабом воєнного впливу й потреб відновлення. Регіональний підхід передбачає диференціацію прифронтових, деокупованих, сільських, приймаючих і відносно економічно стійких територій. Інформаційну базу формують рецензовані наукові праці та офіційні матеріали Світового банку, уряду України, Європейської комісії, ООН, IOM (далі – International Organization for Migration, Міжнародна організація з міграції), UNHCR (далі – United Nations High Commissioner for Refugees / UN Refugee Agency, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців) і OECD (далі – Organisation for Economic Co-operation and Development, Організація економічного співробітництва та розвитку) [1-3; 12-15; 17].

Показники різних джерел зіставляються лише з огляду на дати спостереження та методики. Зокрема, адміністративна кількість зареєстрованих ВПО і вибіркова оцінка фактичного внутрішнього переміщення IOM не є тотожними показниками, тому в статті для характеристики актуального масштабу внутрішнього переміщення використано оцінку IOM DTM (далі – система моніторингу переміщення населення Міжнародної організації з міграції) за липень 2026 р. [3].

Аналіз останніх досліджень. Теоретичні засади концепції людського капіталу сформовані у працях Т. Шульца та Г. Беккера, які пов'язували інвестиції в освіту, професійну підготовку і здоров'я із продуктивністю праці, доходами населення та економічним зростанням [4; 5]. Сучасний підхід Світового банку розширює цю логіку, акцентуючи на взаємодії здоров'я, освіти, навичок і зайнятості та на значенні домогосподарств, місцевого середовища й робочих місць для накопичення людського капіталу [1]. OECD також розглядає навички, компетентності, освіту й здоров'я як компоненти людського капіталу, пов'язані з якістю життя та продуктивністю [7].

Українські дослідження наголошують на ролі людського капіталу у стійкому регіональному розвитку, якості соціального середовища та державній політиці відновлення [8-11; 16]. Водночас повномасштабна війна радикально змінила просторову конфігурацію ризиків: до традиційних відмінностей економічного розвитку додалися безпекові загрози, масштаб руйнувань, вимушена міграція, кадрові втрати та неоднакова спроможність громад забезпечувати базові послуги. Саме цей взаємозв'язок регіональних диспропорцій і соціального забезпечення потребує подальшої систематизації.

Мета статті – дослідити регіональні диспропорції формування людського капіталу в системі соціального забезпечення та обґрунтувати напрями подолання їх в умовах сучасних соціально-економічних трансформацій України.

Основні результати дослідження. RDNA5 (далі – Fifth Rapid Damage and Needs Assessment, П'ята швидка оцінка завданої шкоди та потреб на відновлення України) оцінює прямі пошкодження України на 31.12.2025 р. у 195,1 млрд дол. США, сукупні втрати – у 666,7 млрд дол. США, а потреби відновлення та реконструкції на 2026-2035 рр. – у 587,7 млрд дол. США [12]. Ці показники характеризують макросередовище, в якому відтворюється людський капітал: руйнування житла, транспортної та енергетичної інфраструктури, закладів освіти, охорони здоров'я та соціального обслуговування безпосередньо впливають на доступ населення до базових послуг і можливостей зайнятості (табл. 1).

Регіональні диспропорції формування людського капіталу зумовлюються одночасною дією економічних, демографічних, міграційних, інфраструктурних і безпекових чинників. Економічно сильніші регіони й громади мають ширшу податкову базу та більшу здатність співфінансувати освіту, охорону здоров'я, соціальні послуги й програми зайнятості. Натомість прифронтові, деокуповані, сільські та економічно ослаблені території поєднують підвищений попит на підтримку з дефіцитом фінансових і кадрових ресурсів [9; 11; 12].

Таблиця 1

Ключові індикатори воєнного тиску на умови відтворення людського капіталу

Показник	Значення	Дата / період	Джерело
Прямі пошкодження	195,1 млрд дол. США	24.02.2022-31.12.2025	RDNA5 [12]
Соціально-економічні втрати	666,7 млрд дол. США	оцінка RDNA5	RDNA5 [12]
Потреби відновлення та реконструкції	587,7 млрд дол. США	2026-2035	RDNA5 [12]
Внутрішньо переміщені особи	3 447 123 осіб	липень 2026	IOM DTM [3]
Біженці з України у світі	≈ 5,9 млн осіб	січень 2026	World Bank [13]
Оцінений рівень бідності	≈ 37%	2025	World Bank [13]

Примітка: значення подано відповідно до дат і методик першоджерел.

Джерело: складено авторками за даними [3; 12; 13].

Міграційна компонента посилює просторову нерівність. За даними IOM DTM, у липні 2026 р. в Україні налічувалося 3 447 123 ВПО [3]. Для громадян-реципієнтів це означає додаткове навантаження на житло, охорону здоров'я, освіту та соціальні послуги, для територій походження – утрату населення, фахівців і локального попиту. OECD підкреслює, що житло, зайнятість і доступ до публічних послуг належать до ключових політично керованих умов повернення та сталої реінтеграції [15].

Нерівність доступу до освіти, медицини та соціальних послуг є окремим каналом деградації людського капіталу. За RDNA5, пошкодження сектору освіти і науки становили 13,9 млрд дол. США, утрати – 11,7 млрд дол. США, а потреби – 33,5 млрд дол. США. Найбільше пошкоджень освітньої інфраструктури сконцентровано в Харківській, Запорізькій, Дніпропетровській, Миколаївській, Херсонській, Сумській, Чернігівській, Київській, Луганській, Донецькій областях та м. Києві [12].

Соціальне забезпечення в умовах війни виконує не лише компенсаторну, а й відтворювальну функцію: підтримує споживання домогосподарств, доступ до лікування та освіти, працездатність, соціальну інтеграцію та здатність людини повернутися до економічної активності. У цьому сенсі ефективність політики визначається не обсягом трансфертів як таким, а поєднанням дохідної підтримки з доступними послугами, реабілітацією, психосоціальною допомогою, професійним навчанням і сприянням зайнятості [10; 13; 15].

RDNA5 оцінює потреби сектору соціального захисту та засобів до існування в 42,7 млрд дол. США на 2026-2035 рр. Для освіти і науки потреби становлять 33,5 млрд дол. США, для охорони здоров'я – 23,6 млрд дол. США, для житла – 89,8 млрд дол. США [12]. Сукупно соціальні сектори потребують 201,2 млрд дол. США, що демонструє безпосередній масштаб ресурсів, необхідних для відновлення умов формування людського капіталу (рис. 1, табл. 2).

Рис. 1. Потреби відновлення в соціальних секторах України за RDNA5, млрд дол. США

Джерело: побудовано авторками за даними RDNA5 [12].

Територіальна концентрація воєнних утрат означає, що єдина для всіх територій модель соціальної політики створюватиме неоднакові результати. За RDNA5, 19% загальних потреб відновлення припадає на Донецьку область, 13% –

Харківську, 11% – Запорізьку, 7% – Київську, по 6% – на Луганську та Херсонську області [12]. Отже, понад половина загальних потреб зосереджена лише в шести найбільш постраждалих регіонах (рис. 2).

Рис. 2. Частка окремих областей у загальних потребах відновлення України, %
Джерело: побудовано авторками за даними RDNA5 [12].

Таблиця 2

Втрати та потреби секторів, безпосередньо пов'язаних із відтворенням людського капіталу

Сектор	Пошкодження, млрд дол. США	Втрати, млрд дол. США	Потреби, млрд дол. США
Житло	61,1	25,0	89,8
Освіта і наука	13,9	11,7	33,5
Охорона здоров'я	1,8	23,1	23,6
Соціальний захист і засоби до існування	0,5	18,6*	42,7
Культура і туризм	4,5	31,9	11,5

Примітка: у показнику втрат сектору соціального захисту не враховано 89,1 млрд дол. США втрат доходів домогосподарств, щоб уникнути подвійного рахунку з іншими секторами.

Джерело: RDNA5 [12].

Подолання регіональних диспропорцій потребує переходу від уніфікованої моделі до регіонально диференційованої, адресної та людиноцентричної політики. Її інструменти мають визначатися комбінацією соціальної вразливості, масштабу руйнувань, міграційного навантаження, доступності послуг і інституційної спроможності громади [10-12; 15; 16].

1) адресність і кейс-менеджмент: оцінювання сукупних потреб домогосподарства, а не лише формальної належності до пільгової категорії; пріоритет – сім'ям з дітьми, людям старшого віку, особам з інвалідністю, ВПО, ветеранам і домогосподарствам, що втратили житло або доходи;

2) фінансування за потребами: посилення трансфертів і співфінансування для громад, де високі соціальні ризики поєднуються з обмеженою податковою базою та масштабними руйнуваннями;

3) територіальна доступність послуг: розвиток центрів життєстійкості, реабілітації, соціального супроводу, мобільних команд та міжмуніципального співробітництва для малих і сільських громад;

4) цифровізація з недискримінаційним доступом: електронні заяви, реєстри й маршрутизація послуг мають доповнюватися очними та мобільними

каналами для людей із низькою цифровою доступністю;

5) кадрова політика соціальної сфери: підготовка і підвищення кваліфікації соціальних працівників, психологів, реабілітологів та фахівців із супроводу ветеранів і ВПО, а також стимули для роботи на територіях із підвищеним навантаженням;

6) активна політика зайнятості й розвитку навичок: професійна перепідготовка, короткі модульні програми, підтримка першого робочого місця для молоді, адаптація робочих місць для людей з інвалідністю та поєднання соціальної допомоги із сервісами працевлаштування;

7) міжсекторальна координація: узгодження соціальної політики з відновленням житла, освіти, охорони здоров'я, транспорту та економічної бази громад; залучення бізнесу, громадянського суспільства й міжнародних партнерів;

8) пріоритет прифронтовим і деокупованим територіям: застосування окремих пакетів підтримки, де високі потреби поєднуються з безпековими ризиками, руйнуванням інфраструктури та кадровим дефіцитом.

Окремим управлінським інструментом має стати регіональний моніторинг людського капіталу, що охоплює демографічну ситуацію, внутрішню та

зовнішнє переміщення, зайнятість і доходи, доступ до освіти, охорони здоров'я та соціальних послуг, інвалідність, психосоціальні потреби, житлові умови й кадрове забезпечення соціальної сфери. Для порівнянності показників необхідно фіксувати джерело, дату та методику кожного індикатора.

Інтеграція ВПО у громади-реципієнти має бути орієнтована не лише на виплати, а й на житло,

працевлаштування, освіту, охорону здоров'я, соціальні послуги та участь у житті громади. OECD наголошує, що стійкість повернення та реінтеграції залежить від безпеки, житла, економічних можливостей і доступу до якісних публічних послуг [15].

Логіка впливу соціального забезпечення на регіональне відтворення людського капіталу

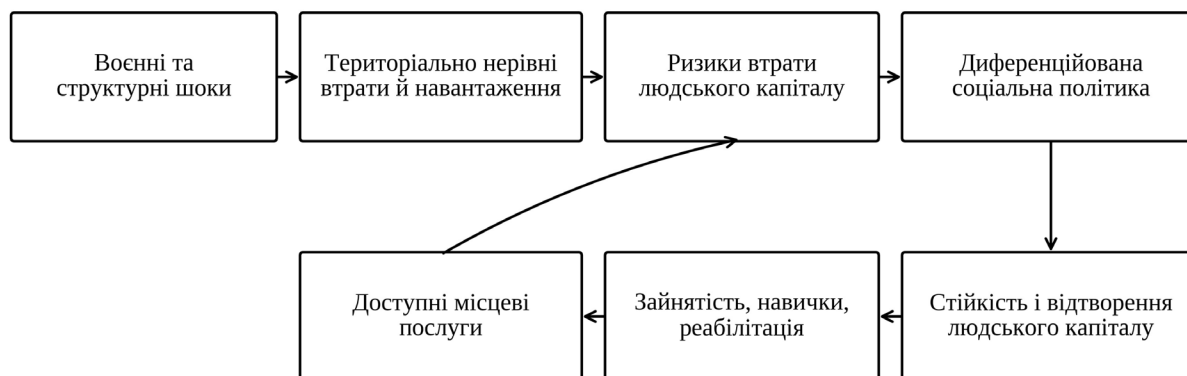

Рис. 3. Концептуальна схема регіонально диференційованого відтворення людського капіталу

Джерело: розроблено авторками на основі узагальнення [1; 12; 15].

Рис. 3 демонструє, що регіональні диспропорції відтворення людського капіталу формуються під впливом воєнних і структурних шоків, наслідки яких територіально диференційовані. Нерівномірність утрат і соціального навантаження посилює ризики погіршення здоров'я, втрати професійних навичок, економічної неактивності, міграції та соціального виключення населення. Відповіддю на ці ризики має бути диференційована соціальна політика, зорієнтована на потреби конкретних типів територій і груп населення. Її реалізація через підтримку зайнятості, розвиток навичок, реабілітацію та доступні місцеві послуги сприяє підвищенню життєстійкості населення та відтворенню людського капіталу. Водночас розширення доступу до послуг формує зворотний превентивний ефект, знижуючи ймовірність подальшої втрати людського потенціалу регіонів.

Висновки. Регіональні диспропорції формування людського капіталу в Україні мають комплексний характер і формуються під впливом нерівномірності економічного розвитку, відмінностей у доступі до освіти, охорони здоров'я, зайнятості та соціальних послуг, вимушеної міграції, руйнування інфраструктури й безпекових ризиків. Актуальні дані RDNA5 підтверджують значну просторову концентрацію потреб відновлення, а IOM DTM – збереження масштабного внутрішнього переміщення населення.

Соціальне забезпечення за таких обставин доцільно розглядати як інструмент збереження та відтворення людського капіталу, що поєднує грошові

трансфери з послугами, реабілітацією, підтримкою зайнятості, розвитком навичок та інтеграцією переміщених осіб. Уніфікований розподіл ресурсів не враховує різної глибини територіальних ризиків, тому політика має ґрунтуватися на даних про потреби конкретних громад і населення.

Практичними пріоритетами є регіональний моніторинг людського капіталу, соціальна паспортизація громад, фінансування за потребами, розвиток мобільних і цифрових сервісів з недискримінаційними офлайн-альтернативами, кадрове посилення соціальної сфери, активні програми зайнятості та міжсекторальна координація.

Перспективи подальших досліджень полягають у побудові порівнянних регіональних індексів соціальної вразливості та оцінюванні причинно-наслідкового впливу окремих інструментів соціального забезпечення на відновлення людського капіталу.

Список використаних джерел

1. *Building Human Capital Where It Matters: Homes, Neighborhoods, and Workplaces: Human Capital Report*. Eds.: A. Holla, N. Schady, J. Silva. World Bank. 2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/publication/human-capital-report>
2. *Human Impact Assessment: The Human Impact of the War in Ukraine*. Kyiv: UNDP, 2023. URL: <https://www.undp.org/ukraine/publications/human-impact-assessment>
3. *Ukraine – Internal Displacement Report – General Population Survey Round 24* (July 2026).

- International Organization for Migration (IOM), 2026. Displacement Tracking Matrix (DTM). URL: <https://dtm.iom.int/reports/ukraine-internal-displacement-report-general-population-survey-round-24-july-2026>
4. Schultz T. W. *Investment in Human Capital*. The American Economic Review. 1961. Vol. 51(1). Pp. 1-17. URL: <https://www.jstor.org/stable/1818907>
5. Becker G. S. *Human Capital: A Theoretical and Empirical Analysis, with Special Reference to Education*. New York: National Bureau of Economic Research, 1964. URL: <https://www.nber.org/books-and-chapters/human-capital-theoretical-and-empirical-analysis-special-reference-education-first-edition>
6. *Human Development Report 1990*. New York: Oxford University Press, 1990. URL: <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-1990>
7. *How's Life? 2020: Measuring Well-being*. OECD Publishing, 2020. OECD. DOI: <https://doi.org/10.1787/9870c393-en>
8. Мельничук Д. П. *Людський капітал: пріоритети модернізації суспільства у контексті поліпшення якості життя населення: монографія*. Житомир: Полісся, 2015. 564 с. URL: https://idss.org.ua/monografii/2015_Melnichuk.pdf
9. Терещенко Д. А. *Людський капітал як чинник стійкого розвитку регіонів в Україні*. Вісник Національного технічного університету «ХПІ». Серія: Актуальні проблеми розвитку українського суспільства. 2021. № 2. С. 48-58. DOI: <https://doi.org/10.20998/2227-6890.2021.2.06>
10. Кравчик Ю. В., Шевченко Д. В. *Соціальне середовище формування людського капіталу України: аналіз та висновки для державної політики*. Innovation and Sustainability. 2022. № 2. С. 39-48. DOI: <https://doi.org/10.31649/ins.2022.2.39.48>
11. Раєвська О. В., Бобкова О. Ю. *Диспропорційність соціально-економічного розвитку регіонів України: інструментарій оцінювання та регулювання: монографія*. Харків: ІНЖЕК, 2014. 264 с. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/7636>
12. *Ukraine: Fifth Rapid Damage and Needs Assessment (RDNA5), February 2022-December 2025*. World Bank, 2026. URL: <https://documents.worldbank.org/en/publication/document-detail/099022026094036395>
13. *Investing in Tomorrow: Strengthening Human Development and Resilience in Ukraine*. World Bank. 06.04.2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/results/2026/04/06/investing-in-tomorrow-strengthening-human-development-and-resilience-in-ukraine>
14. *Annual Results Report 2025: Ukraine*. UNHCR. 08.05.2026. URL: https://www.unhcr.org/uk/sites/uk/files/2026-06/unhcr-annual-results-report-2025-ukraine_0.pdf
15. *Ukraine's Strategic Response to the Displacement Crisis: Return, Reintegrate, Reconnect*. OECD. OECD Publishing, 2026. DOI: <https://doi.org/10.1787/9b773da4-en>
16. Круглов В. В., Терещенко Д. А. *Державна політика відновлення людського капіталу України в післявоєнний період*. Освітня аналітика України. 2023. № 2(23). С. 21-33. DOI: <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2023-2-21-33>
17. *Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released*. World Bank. 23.02.2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2026/02/23/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>

References

1. Holla, A., Schady, N., Silva, J. (Eds.). (2026). *Building human capital where it matters: Homes, neighborhoods, and workplaces* (Human Capital Report). World Bank. <https://www.worldbank.org/en/publication/human-capital-report>
2. United Nations Development Programme. (2023). *Human impact assessment: The human impact of the war in Ukraine*. <https://www.undp.org/ukraine/publications/human-impact-assessment>
3. International Organization for Migration (IOM). (2026). *Ukraine – Internal displacement report – General Population Survey Round 24 (July 2026)*. Displacement Tracking Matrix (DTM). <https://dtm.iom.int/reports/ukraine-internal-displacement-report-general-population-survey-round-24-july-2026>
4. Schultz, T. W. (1961). *Investment in human capital*. The American Economic Review, 51(1), 1-17. <https://www.jstor.org/stable/1818907>
5. Becker, G. S. (1964). *Human capital: A theoretical and empirical analysis, with special reference to education*. New York: National Bureau of Economic Research. <https://www.nber.org/books-and-chapters/human-capital-theoretical-and-empirical-analysis-special-reference-education-first-edition>
6. United Nations Development Programme. (1990). *Human development report 1990*. New York: Oxford University Press. <https://hdr.undp.org/content/human-development-report-1990>
7. OECD. (2020). *How's life? 2020: Measuring well-being*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9870c393-en>
8. Melnychuk, D. P. (2015). *Lyuds'kyi kapital: pryorityty modernizatsiyi suspil'stva u konteksti polipshennya yakosti zhyttya naseleennya [Human capital: Priorities for modernization of society in the context of improving the population's quality of life]*. Zhytomir: Polissia. https://idss.org.ua/monografii/2015_Melnichuk.pdf [in Ukrainian].
9. Tereshchenko, D. A. (2021). *Lyuds'kyi kapital yak chynnyk stiykoho rozvytku rehioniv v Ukrayini [Human capital as a factor of sustainable development of regions in Ukraine]*. Visnyk Natsional'noho tekhnichnoho universytetu «KhPI». Seriya: Aktual'ni problemy rozvytku ukrayins'koho suspil'stva [Bulletin of the National Technical University «KhPI». Series: Actual problems of Ukrainian society development], 2, 48-58. <https://doi.org/10.20998/2227-6890.2021.2.06> [in Ukrainian].
10. Kravchuk, Yu. V., & Shevchenko, D. V. (2022). *Sotsial'ne seredovyshe formuvannya lyuds'koho kapitalu Ukrayiny: analiz ta vysnovky dlya derzhavnoyi*

polityky [Social environment of human capital formation of Ukraine: analysis and conclusions for public policy]. Innovation and Sustainability, 2, 39-48. <https://doi.org/10.31649/ins.2022.2.39.48> [in Ukrainian].

11. Rayevnyeva, O. V., & Bobkova, O. Yu. (2014). *Dysproportsiynist' sotsial'no-ekonomichnoho rozvytku rehioniv Ukrayiny: instrumentariy otsynuyuvannya ta rehulyuvannya* [Disproportion of sosio-economic development of regions in Ukraine: assessment tools and regulation]. INZhEK. <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/7636> [in Ukrainian].

12. World Bank. (2026). *Ukraine: Fifth rapid damage and needs assessment (RDNA5), February 2022-December 2025*. <https://documents.worldbank.org/en/publication/documentdetail/099022026094036395>

13. World Bank. (2026, Apr 6). *Investing in tomorrow: Strengthening human development and resilience in Ukraine*. <https://www.worldbank.org/en/results/2026/04/06/investing-in-tomorrow-strengthening-human-development-and-resilience-in-ukraine>

14. UNHCR. (2026, May 08). *Annual results report 2025: Ukraine*.

https://www.unhcr.org/uk/sites/uk/files/2026-06/unhcr-annual-results-report-2025-ukraine_0.pdf

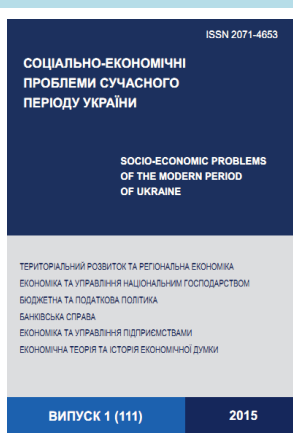
15. OECD. (2026). *Ukraine's strategic response to the displacement crisis: Return, reintegrate, reconnect*. OECD Publishing. <https://doi.org/10.1787/9b773da4-en>

16. Kruhlov, V. V., & Tereshchenko, D. A. (2023). *Derzhavna polityka vidnovlennya lyuds'koho kapitalu Ukrayiny v pislyavoyennyi period* [State policy for the human capital recovery in Ukraine in the post-war period]. Osvitnya analityka Ukrayiny [Educational Analytics of Ukraine], 2(23), 21-33. <https://doi.org/10.32987/2617-8532-2023-2-21-33> [in Ukrainian].

17. World Bank. (2026, Feb 23). *Updated Ukraine recovery and reconstruction needs assessment released*. <https://www.worldbank.org/uk/news/press-release/2026/02/23/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released>

Надійшло 05.09.2026 р.
Прийнято до друку 09.09.2026 р.
Опубліковано 30.09.2026 р.

Proceedings of the "SOCIO-ECONOMIC PROBLEMS OF THE MODERN PERIOD OF UKRAINE"

Proceedings of the "Socio-economic problems of the modern period of Ukraine" is a specialized scientific-practical edition based National Academy of Sciences of Ukraine and the Institute for regional studies of NAS of Ukraine.

The book highlights the results of studies of institutional and socio-economic problems of development of Ukraine at the macro, meso and micro levels, encouraging to published authors who carry out research work in various sectors of the economy.

The book "Socio-economic problems of the modern period of Ukraine" is included in the List of scientific professional publications of Ukraine in the field of economic sciences (Order order of the Ministry of Education and Science of Ukraine No. 928 dated June 11, 2026 (specialties - C1, C3, D1, D2, D3, D4, D5, D7)).

The journal is included in the international scientometric database Index Copernicus, Poland - with 2014.

Site collection: www.zbirnyk.ird.gov.ua